

17.9.2008

Dnro 389/4/07

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Jukka Lindstedt

Esittelijä: Esittelijäneuvos Jorma Kuopus

OPETUSHALLITUKSEN MENETTELY ROMANIVÄESTÖN KOULUTUSYKSIKÖN PROJEKTISIHTTEERIN TOIMENHAUSSA

1 KANTELU

Pyysitte kirjeessänne eduskunnan oikeusasiamiestä tutkimaan Opetushallituksen pääjohtajan, kehitysjohtajan ja projektipäällikön menettelyä romaniväestön koulutusyksikön projektisihtteerin toimenhaussa. Katsoitte, että Teidät oli syyttänne ja asiasta kuulematta leimattu julkisesti soveltumattomaksi Opetushallituksen työntekijäksi.

Kertomanne mukaan olitte hakenut Opetushallituksen projektisihtteerin tointa, koska olitte ollut työssä samalla paikalla kyseisessä yksikössä. Edellinen työsuhteenne oli päätynyt omaan irtisanoutumiseen, koska työaika oli lyhennetty vuonna 2001. Sen jälkeen olitte työskennellyt Opetushallituksessa tehtäväkohtaisesti ja osana opintojanne vuoteen 2004. Kerroitte vuoden 2004 EU-projektin tapahtumista ja väkivallalla uhkaamisesta sen yhteydessä. Sittemmin Teitä ei ollut kutsuttu työryhmiin tai edes Opetushallitukseen käymään. Haettuanne 22.11.2006 avoimeksi tullutta määräaikaista virkasuhdetta Teitä ei ollut edes kutsuttu haastatteluun. Romaniasiain neuvottelukunnan vs. pääsihtteerin kysyessä viranhaustanne kehitysjohtaja oli johtoryhmän kokouksessa vastannut, että "kyseisestä henkilöstä meillä on kokemusta eikä hän ole sovelias Opetushallituksen työntekijäksi". Aiemmin oli kuitenkin Teille luvattu, että palvelussuhteenne ja yhteistyönne voisi Opetushallituksessa jatkua.

Kerroitte myös koulutuksestanne, luottamustehtävistänne ja kokemuksestanne romaniasioissa. Olitte sitä mieltä, että Te ette ollut osoittanut minkäänlaista huonoa käytöstä, epäasiallista kohtelua, antanut vääriä lausuntoja tai muutenkaan väärinkäyttänyt asemaanne ollessanne Opetushallituksen työntekijä.

Pyysitte oikeusasiamiestä selvittämään, millä perusteella Opetushallituksen pääjohtaja oli tehnyt ajojahtiaan Teitä kohtaan ja oliko projektipäällikkö levittänyt Teistä valheellisia tietoja. Samalla pyysitte selvittämään, olivatko mainitut henkilöt syyllistyneet lausumillaan ja perustelemattomilla syytöksillään virkavirheisiin tai virkamiehelle sopimattomaan käyttäytymiseen.

3 RATKAISU

Olen tutkinut asianne, mutta en ole havainnut Opetushallituksen pääjohtajan, kehitysjohtajan ja projektipäällikön suorittamassa romaniväestön koulutusyksikön projektisihtteerin määräaikaisen virkasuhteen täytössä oikeusasiamiehen toimenpiteitä edellyttävää lainvastaista menettelyä tai velvollisuuden laiminlyöntiä.

Perustelen ratkaisuani seuraavasti:

Selvityksen mukaan Opetushallitus oli 22.11.2006 julistanut haettavaksi projektisihteerin määräaikaisen virkasuhteen, joka täytettiin sittemmin 31.12.2007 saakka. Projektisihteerin tehtävänä oli toteuttaa vuosina 2001–2002 aloitettua romanilasten koulunkäynnin parantamisprojektia ja käynnistää yhteistyö muiden viranomaisten kanssa sekä osallistua muihin romaniväestön koulutusyksikön tehtäviin. Tehtävään haettiin henkilöä, jolla on vähintään toisen asteen koulutus ja hyvä romanikulttuurin tuntemus. Hakemukset tuli toimittaa Opetushallituksen kirjaamoon 11.12.2006 mennessä.

Tehtävää oli hakenut 15 henkilöä, joista projektipäällikkö oli laatinut yhteenvedon. Projektipäällikkö yhdessä yksikön romaniväestöstä koostuneen johtoryhmän ja kehitysjohtajan kanssa oli valinnut haastatteluun kutsuttaviksi neljä hakijaa. Tällöin ja sittemmin haastattelussa lähtökohtana oli projektisihteerin tehtävässä pidetty poikkeuksellisen kiinteätä verkostoyhteistyötä ja erityisen hyviä yhteistyötaitoja sekä sujuvia ja puolueettomia verkostosuhteita. Näitä taitoja oli painotettu myös projektisihteerin valinnassa.

Haastattelut oli toteutettu viraston muuton ja remontin aikana 23.1.2007 ja tehtävään oli kokemuksen, koulutuksen ja taustan vuoksi katsottu sopivimmaksi hakija - - -. Kaikki haastatteluissa mukana olleet eli kehitysjohtaja, projektipäällikkö, Romanian koulutuspalvelut -yksikön johtoryhmän varapuheenjohtaja, johtoryhmän jäsen sekä ylitarkastaja olivat pitäneet - - - sopivimpana haettavana olleeseen tehtävään. Hänen lähemmät ansionsa ilmenevät muun ohella Opetushallituksen minulle antamasta selvityksestä ja lausunnosta.

Nykyisin Oppimisen ja hyvinvoinnin tuen sekä monikulttuurisuuden kehittämisen yksikössä työskentelee kaksi kokopäivätoimista työntekijää ja yksi osa-aikainen työllistetty. Opetushallituksen selvityksen mukaan yksikössä vallitsee hyvä työrauha ja työskentelyilmapiiri.

Arvioidessani puheena olevaa viranhakumenettelyä ja pääjohtajan suorittamaa nimitystä totean, että viranomaisella on oikeus perustuslain (731/1999) 125 §:n 2 momentin ja valtion virkamieslain (750/1994) 9 §:n mukaan määritellä määräaikaisen palvelussuhteen edellyttämät yleiset ja erityiset vaatimukset. Kysymyksessä olleen romanilapsia koskeneen projektin yhteydessä on voitu asettaa erityisiä vaatimuksia esimerkiksi hyvälle verkostoyhteistyölle. Opetushallitus oli kutsunut 23.1.2007 toteutettuun haastatteluun henkilöt, joilla sen näkemyksen mukaan oli parhaat edellytykset suoriutua tehtävästä menestyksellisesti.

Projektisihteerin määräaikainen virkasuhde oli käsitykseni mukaan täytetty Opetushallitukselle kuuluneen harkintavallan nojalla ja sen rajoissa.

Kantelunne ja sen johdosta hankittujen selvitysten perusteella ei ole ilmennyt, että Teitä olisi väittämälänne tavalla virantäytössä tai muutoinkaan syrjitty. En pidä myöskään kehitysjohtajan menettelyä tai lausumaa puheena olevassa virantäytössä epäasiallisena.

Kantelunne ei johda toimenpiteisiin puoleltani. Jäljennökset tästä vastauksestani lähetetään kuitenkin tiedoksi opetusministeriölle ja Opetushallitukselle.